

tion. Jeg kan derfor ikke Andet end meget anbefale at stemme for det Endringsforslag, som den nysnævnte Rigsdagsmand har stillet til § 21, og jeg troer, at der allerede gives Landhaandværkerne en stor Indrømmelse derved, at de ikke længere ere undergivne de Indskrænkninger, som hidtil have gjældt med Hensyn til den Medhjælp, de have maattet bruge ved Udvælsen af deres Profession.

Had angaaer det Endringsforslag, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 1ste Valgfreds (Gomard), skal jeg navnlig med Hensyn til, at han har knyttet § 92 dertil, bemærke, at jeg vel maa indrømme, den ærede Indenrigsminister kan have Ret i, at det kan have nogen formel Banfælighed at vedtage Forslaget, som det foreligger, men denne Banfælighed er dog ikke saa stor, som den ærede Minister fremstillede den, thi adskillige af de Handelsvirksomheder, som nævnes i § 92, drives idetmindste i enkelte Kjøbstæder, og det er just saadanne Handelsvirksomheder, som der ikke hører nogen stor Handelsindsigt til at drive. De ville imidlertid kunne yde en Udgang til, at flere Haandværkere ville kunne finde en Subsistence, som de maaskee ville miste eller ialfald troe at miste ved Lovens Bestemmelser, hvilket omtrent er det Samme for det enkelte Individ, thi, troer han at miste den, lammes hans Kraft til at arbejde. Derfor troer jeg, det er billigt, at man aabner de enkelte, og navnlig de mindre Haandværkere, som frygte for de nye Bestemmelser Indførelse, Udgang til at søge Erhverv paa anden Maade.

Jacobsen: Det forekommer mig, at den ærede Minister lagde større Bægt paa § 23, end den virkelig fortjener; thi jeg idetmindste kan hverken i Lovudkastets Motiver eller i Udvalgets finde noget som helst Argument for denne Paragraph, der synes mig at have Betydning. Det Gæste, der er anført til Grund for den, er den Frygt, som man antager, det vilde vække, dersom Adskillelsen mellem Haandværk og Handel blev hævet, men det forekommer mig, at en noget omhyggeligere Undersøgelse af det hele Forhold, der bestaaer mellem mange Slags Haandværk og Handel, tvertimod vil

vise, at det er en unaturlig Adskillelse, og at der ikke er mere Grund til at fastholde en saadan Adskillelse mellem Haandværk og Handel end mellem Haandværk og Haandværk, vel at mærke, efter at Dvergangsperioden er tilende. Det maa ikke glemmes, at der er et meget betydeligt Antal af Haandværkere, som tillige ere Handlende, som ere dette i en endnu høiere Grad, end de ere Haandværkere, og for hvem det i mange Tilfælde kan være af Bigtighed, for at kunne concurrere med andre Handlende, som fastholde de samme Artikler, at kunne være istand til at asportere deres Boutikker med Gjenstande, der ikke høre til deres specielle Fag, men som man dog paa ingen Maade enten kunde have Anledning til at formene dem at handle med, eller til at forlange, at de, for at drive en saadan Handel, skulde opgive deres Haandværk. Der gives ogsaa mange Tilfælde, hvor en Haandværker eller Fabrikant maa indforskrive sine Varer fra Udlandet, og hvor dette er ikke alene i hans, men ogsaa i andre Haandværkeres og Fabrikanters Interesse; thi de kunne da hos ham kjøbe de Artikler, som han indforskrev, og som han har vidst at forskaffe sig paa den fordeelsagtigste Maade. Dette ville de Paagjældende være hindrede i ved denne § 23. At det navnlig efter Dvergangstiden i mange Henseender vilde være til et overordentligt stort Gavn for dem, der muligviis kunde komme i noget trykkende Forhold paa Grund af den hele Forandring, naar de havde Frihed til at forene en eller anden Handel med et eller andet Haandværk, eller at deres Haandværk med den Handel, de i Forveien allerede drev, forekommer mig at være indlysende. Jeg vil derfor paa det Indstændigste anmode den ærede Indenrigsminister om at overveie, om denne Paragraph virkelig skulde have en saa stor Bægt, som han synes at tillægge den. Jeg kan paa ingen Maade stemme for den, og jeg vil meget ønske og haabe, at det ærede Thing vil lade den falde, og at den ærede Minister ikke absolut vil holde paa den.

Indenrigsministeren: Jeg kan ikke i de Bemærkninger, som den ærede Københavnske Rigsdagsmand har fremført, paa nogen Maade